

עין משפט
גזר מצוה

יֵא א מיי פֿי"ב מהלכות דברים ה' א טושי"ע יו"ד ס' רלז סעיף נה:
יב ב טושי"ע שס סימן רלז סעיף ג וטושי"ע אה"ע סימן עד סעיף א':
יג ג מיי פ"ב שס ה' ט סנה עשין מח טושי"ע י"ד ס' רלז סעיף סז:
יד ד ה מיי פ"ד מהל' אשדות הלכה ו סנה עשין מח ולאוין פא טושי"ע י"ד ס' רלז סעי' ג וטושי"ע אה"ע ס' עד סעיף א':
טו ו ז ח מיי פ"ג שס ה' ט טושי"ע י"ד שס וטושי"ע אה"ע שס סעי' ג וסעיף ה':
טז ט י מיי שס ה' יב יג וסנה שס טור [סימן רלה] וטו"ע י"ד ס' רלז סעי' סז וסימן רלז סעי' ו וטושי"ע אה"ע סימן עד סעי' ד וסעי' ו:

תוספות ר"ף

תוספות רי"ף

נותן אצבע בין שיניה יוציא וי"כ. ר' יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה בדבר עד מתי אסרה עליה הוא דיוציא וי"כ אבל אם נתן קצבה ימתין עד אותו הזמן ובעשירות שרגילין בכך אם לא הדירה יתור מל' יום אין כופין אותו להוציא וכמה קצבה אריי א"ש י"ב חודש רבה בב"ח אריי יו"ד שנים ר"ח אמר אבימר רגל שבנות ישראל מתקטטות ברגל. ובעשירות ל' יום מ"ט אמר אביי שכן אשה חשובה מתקשטת א' ליל' יום:
מתני' המדיר את אשתו שלא תלך בבית אביה בזמן שהן עמה בעיר חודש [אחד] יקיים ב' יוציא וי"כ ובזמן שהן בעיר אחרת רגל א' יקיים ג' יוציא ויתן כתובה פ"י יש לפרשה כגון שנדר הוא. וא"ת מה כח לו לאסרה שלא תלך כגון שנדר כך יאסור כל פירות שבעולם עלי כקונם אם תלכי לבית אביך או תאסר הנאת תשמישך עלי אם תלכי לבית אביך וכן נמי בנדרה איהי וקיים לה איתור ואצ"פ שאין אלו נדרי עיניו נפש שיכול להפך כגון דאמרה הנאת תשמישך עלי אסורה אם אלך שבעני זה יכול להפך שאם לא תלך ה"ה גורם לה שלא תלך ומצטערת ותכופן אותו לגרש הלכך מצי מיפר ודוך בנות ישראל לבקר בבית אביהן ברגל מעיר לעיר:
הא גופא ק' אמרת רגל א' יקיים הא ב' יוציא וי"כ אימא סיפא ג' יוציא וי"כ הא ב' יקיים אמר אביי סיפא אתאן לכתנת וריי הוא רבא רבא עולא אמר ל"ק כאן ברדופה כאן בשאינה רדופה פ"י נהוגה א' בשלש:
הדירה שלא תלך לבית האבל או לבית המשתה יוציא וי"כ פ"י מפני שנעל בפניה ואם היה טוען מפני ד"א ורשאי פ"י רב מוקי לה בשנדר הוא הנאת תשמישך אסורה עלי אם תלכי ומפני שנדר כסתם יוציא מיד וי"כ ושמואל מוקי לה בנדרה אשה וקיים לה איתור דאמרה

עא:

הניחא לרב אלא בר אהבה דאמר צעל מיפר אלא לרב הונא כו' פירוש משום עיניו נפש הוא דאינו מיפר הא דקאמר רבי יוסי אין אלו נדרי עיניו נפש לא שלא יוכל הצעל להפך אלא שאינו מיפר משום נדרי עיניו נפש אלא מיפר הוא משום דברים שציו לצינה והתם מפרש דנ"מ דאי מיפר משום עיניו נפש מיפר צין לעצמו צין לאחרים אץ זהם עיניו נפש לעצמו מיפר אלאחרים לא מיפר ופרקי הניחא לרב אלא בר אהבה דאמר צעל מיפר כן נמאל כספר ישן וכן איתא צנדרים (דף פא.)^א ולא כספרים שכתבו להפך ופליגי רב אלא בר אהבה ורב הונא אליבא דר' יוסי דאמר אין אלו נדרי עיניו נפש אס מיפר משום דברים שציו לצינה דרב אלא בר אהבה אמר מיפר דרחי"ה וקישוט הוו חשיב להו דברים שציו לצינה שלא מצינו שזעל כו' ולא גרסינן הצ"ע צנדרים שציו לצינה פירוש בקישוט המסיר את השער הניחא למאן דאמר כו' דא"כ הוה משמע דפליגי אס צעל מיפר צנדרים שציו לצינה אס לאו וליתא דלא נחלק אדם מעולם על כך שלא יפר צעל דברים שציו לצינה דצריי"תא היא צריס פ' בתרא דנדרים (דף עט:) דמיפר ומפיק לה מדכתבי צין איש לאשתו צין אכ לצמו מלמד שהצעל מיפר דברים שציו לצינה והכא נמי מסיק דתלננהו לקישוטיה בתשמיש המטה ותשמיש המטה הוי דברים שציו לצינה כדמוכח (צשמעתא) (דף טז):

בגין דתלנינהו אַקישוטיה בתשמיש המטטה. ואס תאמר ואמאי לא מוקי לה דתלנינהו צאיסור פירות שצעולם ולא יוכל להקשות ותתקשט ותאסר אי לציט שמאי כו' וגרלא לרצנ"א משום דלכתי הוה קשה ליה דתתקשט ומיארס לא יהודה יוס א':
ולא תתקשט ולא תיאסר. פירוש והיכי מצי מיפר אצל לא פריך אמאי יוציא ויתן כתובה הואיל ויכולה לסבול שלא תתקשט דא"כ לרב נמי **תיקשי: ורתתקשט ותיאסר אי אב"ש בו'.** דצשלמא עד השתא דס"ד שיש עיניו בקישוט ולא תלנהו צתשמיש יוציא לאלתר ויתן כתובה שאין לה להמתין כלל ולמנוע מקישוט:
אבל הכא דנדרה איהי בו' וא"ת וימתין שמא ימלא פתח להקמתו דנשאלים על ההקס כדאמר' צשיליה נערה המאורסה (מדרי' דף עט.) ואומר ר"י דאין נשאלין על ההקס אלא ציוס שמעו שאמר לה קיים ליכי אצל אס עבר יוס שמעו שאינו יכול להפך מחמת שהחריס לה אינו יכול לשאול עוד ואפילו אס תמלא לומר

המדיר פרק שביעי כתובות

צבגדי צבעונים. גנאי וציון הוה לה ומתגנה עליו:
הכא צמאי עסקין. קישוט דמתני' דהכא:
צנדרים שציו לצינה. סס המסיר את השער:
צעפר פיר. צעפר חור שהוא גדל שס כלומר צדבר שהוא רגיל צו צקי הוה להשמר שאינו מציקו:
פיר. כמו פירא דכוורי

(לקמן דף עט.) גומא':
אלא הכא צמאי עסקין דתלנינהו לקישוטיה

בבגדי צבעונין הכא במאי עסקין בדברים שבינו לבינה הניחא למ"ד דברים שבינו לבינה הבעל מיפר אלא למ"ד אין הבעל מיפר מאי איכא למימר דאתמר ^בדברים שבינו לבינה רב הונא אמר א'הבעל מיפר רב אדא בר אהבה אמר אין הבעל מיפר שלא מצינו שזעל שמת בעפר פיר אלא ^בהכא במאי עסקין כגון דתלנינהו לקישוטיה בתשמיש המטה דאמרה יאסר הנאת תשמישך עלי אם אתקשט כדאמר רב כהנא דאמר רב כהנא ^בהנאת תשמישיך עליך כופה ומשמשתו הנאת תשמישך עלי יפר לפי שאין מאכילין לאדם דבר האסור לו ולא תתקשט ולא תאסר אם כן קרו לה מנוולת ותתקשט ותיאסר אי ^אלב"ש שתי שבתות אי לבית הלל ה'שבת אחת הני מילי היכא דאדרה איהו דסברה מירתה רתח עילואי והשתא מוטיב דעתיה אבל הכא י'דנדרה איהי ושתיק לה סברה מדיאשתק מיסנא הוא דסני ל':
רבי יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה: וכמה קצבה אמר רב יהודה אמר שמואל יו"ב חדש רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן עשר שנים רב חסדא אמר אבימי רגל שכן בנות ישראל מתקשטות ברגל:
י'בעשירות ל' יום: מאי שנא ל' יום אמר אביי שכן אשה חשובה נהנית מריח קשוטיה ל' יום:
מתני' המדיר את אשתו שלא תלך לבית אביה בזמן שהוא עמה בעיר חודש אחד יקיים שנים יוציא ויתן כתובה ובזמן שהוא בעיר אחרת רגל אחד יקיים שלשה יוציא ויתן כתובה י'המדיר את אשתו שלא תלך לבית האבל או לבית המשתה יוציא ויתן כתובה מפני שזעול בפניה ואם היה טוען משום דבר אחר רשאי אמר לה ע"מ שאמאמי לפלוני מה שאמרת לי או מה שאמרתי לך או שתהא ממלאה ומערה לאשפה יוציא ויתן כתובה:
גמ' הא גופא קשיא אמרת רגל אחד יקיים הא שנים יוציא ויתן כתובה אימא סיפא שלשה יוציא ויתן כתובה הא שנים יקיים אמר אביי סיפא אתאן לכהנת י'ורבי יהודה היא רבה בר עולא אמר לא קשיא

צבגדי צבעונים. גנאי וציון הוה לה ומתגנה עליו:
הכא צמאי עסקין. קישוט דמתני' דהכא:
צנדרים שציו לצינה. סס המסיר את השער:
צעפר פיר. צעפר חור שהוא גדל שס כלומר צדבר שהוא רגיל צו צקי הוה להשמר שאינו מציקו:
פיר. כמו פירא דכוורי (לקמן דף עט.) גומא':
אלא הכא צמאי עסקין דתלנינהו לקישוטיה צתשמיש. ומשום הכי מצי מיפר דללמא מתקשטת ומיתסרא הנאת תשמישו עליה:
כופה ומשמשו. שאינה יכולה לאסור עצמה עליו אצל יכולה לאוסרו עליה שתהא היא מודרת ולא הוה כגון הנאת תשמישו עליה דלריך הוה להפך שלא יאכילנה דבר האסור לה:
ולא תתקשט ולא תאסר. לר' יוסי כיון דאמר אין אלו נדרי עיניו נפש היאך יכול להפך ואי משום דתלנינהו צתשמיש לא תתקשט ולא תיאסר:
א"כ קרו לה מנוולת. וכי מצוו מקשטא אישתכח דנדר זה אוסרה עליו לפיכך יכול להפך משום דברים שציו לצינה:
ותתקשט ותאסר אי לציט שמאי. אמאי יוציא לאלתר ויתן כתובה ותתקשט ותאסר והוה ליה כמדיר את אשתו מתשמיש המטה ומנן צפרק אף על פיהו) לציט שמאי שתי שבתות ולציט הלל צבת אחת:
הני מילי. שיש לו זמן שמא ימלא פתח לנדרו היכא דלדרה איהו:
אצל היכא דנדרה איהי ואישטיק. ולא היפר אינה יכולה לגור אאלו כלל ואפי' עד שתאסר ע"י קישוט דסצרה מיסנא סני ל':
וכמה קצבה. כלומר אס נתן קצבה עד כמה לה כייפינן ליה להוציא:
נהניס מריח קשוטיה. שנתקשטה לפני הנדר:
מתני' כשהן צעיר אחרת. דרך צתס ללכת אצלס צרגלים:
רגל אחד. מציא מוקמא אנפשה שלשה לא מציא מוקמא. וצגמרא פריך הא שנים מאי:
שזעול צפניה. צגמ"ט מפרש:
חחמס דבר אחר. צגמרא"ט מפרש:
שסאמרי לפלוני. צגמרא"ט מפרש:
שספא ממלאה ומערה. צגמרא"ט מפרש:
גמ' סיפא. דקתני שלשה יוציא הא שנים יקיים אתאן לכהנת:
רדופה. לילך לציט אצינה תמיד שנים יוציא שאינה רדופה שנים יקיים:
דכתיב לא גרסי':
אישי. לשון אשיות ונישואין:
ככלה צצית חמסי. שכבר ניסת וגם לצה צצעלה ואינה צושה הימנו:

אִיכָא

מסורת הש"ס

^(א) נדרים פא. (ב) שס: דף טו. (ג) [לעיל סא.]. ^(ד) [לעיל ע.]. (ה) פסחים פו. ע"ש, (ו) פסחים פו., (ז) גי' ע"י יומת, (ח) [לעיל סא.]. (ט) [לקמן עב.]. ^(י) [ובנחמנות נח: ד"ה ואיכא דלמרי כ' כתבו דהו מן הסוגיות הפוכות],

תורה אור השלם

- ↑ אגן חומה וישרי במגדלות אן הוייתי בעיניו כמורצאת שלום: שיר השירים ח י
- ↑ והיה ביום ההוא נאם ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי: הושע ב יח

מוסף רש"י

כמוצאת שלום. מתצנכתי עליו ומללתי עלימה לו (פסחים טו). האך ולהגיד שבחה. האך היא מקובלת צצית חמיה (שם).

^(א) כאן ברדופה כאן בשאינה רדופה י'או הייתי בעיניו כמוצאת שלום ^(ב) אמר רבי י'יוחנן ככלה שנמצאת שלמה בבית חמיה ורדופה לילך ולהגיד שבחה בבית אביה ^(ג) והיה ביום ההוא נאום ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי אמר רבי יוחנן ככלה בבית חמיה ולא ככלה בבית אביה:
המדיר את אשתו וכו': בשלמא לבית המשתה איכא

שיכול לשאול אחי שפיר דודאי כשהדירה הוה תמתין לציט הלל צבת אחת שאין קשה לה להמתין דסצרה דהשתא מירתח רתח ולאחר מיכן יתפיים אצל הכא דסצרה מיסנא סני ואינה סצורה שימפיים עוד לא תקנו חכמים שמתמין הואיל וקשה לה:
גמ' חדש ל"ג שלשה דא"כ הוה דייק עלה צגמרא כדדייק גצי רגל:
כאן ברדופה כאן בשאינה רדופה. פירש ר"ח דרגל ראשון היא רגילה לילך ולהגיד שצחה צצית אצינה ורגל שני אינה רדופה כל כך אף ע"פ שעדיין לא הגידה שצחה ומתני' דקתני רגל אחד יקיים היינו צרדופה צרגל ראשון שלא הלכה עדיין צזוס פעס אחר להגיד שצחה והא דקתני שנים יקיים צשאינה רדופה כלומר צרגל שני אן שלישי של חופה שאינה רדופה אע"פ שעדיין לא הגידה שצחה הואיל ואיחרה מללכת רגל ראשון ואחי שפיר הא דגרסינן צכל הספרים דכתיב וגרסינן נמי ואמר רבי יוחנן ולפירוש הקועטרס לא גרים דכתיב ולא גרים נמי ואמר רבי יוחנן אלא אמר רבי יוחנן. רצינו תס:
המדיר

.כ.
המדיר

^[1] נחלא דל"ץ פ"י נהוגה לילך תמיד צשנים יוציא